

**Welzijnsvisie Gemeente Woerden
2009 - 2012**

Voorwoord

Welzijn is meedoen!

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning gaat over wonen en zorg, maar ook over welzijn en preventie. Nadat de gemeenteraad in februari 2008 het Woerdense beleidskader voor de WMO had vastgesteld was de welzijnsnota aan de beurt. “Inwoners van Woerden doen mee” is de centrale visie van onze WMO en daarmee benoemen we ook het hoofddoel van ons welzijnsbeleid: participatie of meedoen. Het grootste deel van het welzijn in Woerden blijft in deze visie onbelicht. De meeste inwoners kunnen zichzelf redden en ondernemen activiteiten met oog op eigen welzijn en dat van hun naasten. Mensen kennen elkaar en leefbaarheid is iets van de inwoners van Woerden zelf. De gemeente vindt het belangrijk om waar nodig dit te stimuleren en ondersteunen. Dit beschrijven we in deze visie, zodat het geld gebruikt wordt om activiteiten tot stand te brengen die in principe al onze inwoners –van jong tot oud- in staat stellen om mee te doen.

Juni 2009

Titia Cnossen

Wethouder Woerden Betrokken

Inhoud

Inleiding		3
Hoofdstuk 1	Welzijn in context	4
Hoofdstuk 2	Beschrijving huidige situatie	5
Hoofdstuk 3	Analyse huidige situatie	9
Hoofdstuk 4	Inhoudelijke kaders	19
Hoofdstuk 5.	Welzijnswerk in woerden	21
Hoofdstuk 6	Organisatie en inzet van middelen	27
Bijlage 1	Welzijn Gemeente Woerden 2009	32
Bijlage 2	Verslag welzijnsconferentie	35

Inleiding

‘Welzijn’ is een onderwerp dat niet alleen in Woerden de volle aandacht heeft. In vrijwel alle gemeenten wordt gediscussieerd (en geklaagd) over de ongrijpbaarheid van het onderwerp en tegelijkertijd geconstateerd dat sterk welzijnswerk ontzettend belangrijk is. Achtergrond van deze discussies over welzijn is de Wet maatschappelijke ondersteuning. Centrale vraag is dan wat gezien de participatiegedachte van de Wmo nu eigenlijk de taak is van het welzijnswerk.

De Wmo is zogenoemd het breder kader voor welzijn. De Welzijnsvisie Gemeente Woerden 2009 – 2012 moet dan ook gelezen worden als een uitvoeringsnota bij de Wmo-beleidsnota Gemeente Woerden 2008-2011. De daarin vastgelegde doelstellingen geven ook richting aan de uitvoering van Welzijn. Zowel de evaluatie als de jaarlijkse verantwoording verloopt verder via de Wmo jaarrapportages.

Als we de inhoud van deze welzijnsvisie in drie zinnen moeten samenvatten, komen we op het volgende:

- De uitvoering van welzijn sluit nauw aan bij wijkgericht werken. De budgetten voor leefbaarheid worden ingezet via wijkaanpak.
- Het ambulant jongerenwerk wordt versterkt, het accommodatiegebonden aanbod geconcentreerd op minder locaties.
- Het beleid voor het ontwikkelen van woonservicegebieden wordt versterkt.

In hoofdstuk 1 wordt de welzijnsvisie in een bredere context geplaatst. In hoofdstuk 2 vindt u een beschrijving van de huidige situatie rond welzijn in de Gemeente Woerden. In hoofdstuk 3 wordt deze situatie geanalyseerd aan de hand van de Woerdense Wmo-thema's. Het daarop volgende hoofdstuk 4 wordt de richting bepaald met een visie op welzijn. Voorts worden uitspraken gedaan over de diverse rollen van de bij welzijn betrokken partijen. In hoofdstuk 5 wordt deze richting zo concreet mogelijk uitgewerkt, opnieuw aan de hand van de Wmo-thema's. In hoofdstuk 6 tenslotte is de inzet van de welzijnsmiddelen aan de orde.

Hoofdstuk 1 Welzijn in context

In dit hoofdstuk is het bredere kader voor het welzijnsbeleid van de Gemeente Woerden aan de orde.

1.1 Definities van welzijn

Van het begrip 'welzijn' zijn vele definities in omloop die veelal beginnen bij een visie op mens en samenleving. Wij willen filosofische valkuilen omzeilen en ons in de voorliggende welzijnsvisie concentreren op overeenstemming over te bereiken maatschappelijke effecten en ambities. Vervolgens is de vraag welke (welzijns)producten nodig zijn om deze effecten te bereiken en de gestelde ambities te realiseren. Wij gaan er daarbij vanuit dat welzijnsproducten al redelijk helder zijn omschreven¹.

1.2 Breder kader van Welzijn: de Wmo

Met het opgaan van de oude Welzijnswet in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is 'Welzijn' niet langer het omvattende beleidskader voor interventies vanuit de gemeente in het sociale domein. Een visie ontwikkelen op welzijn betekent in onze optiek dan ook een uitspraak doen over het gewenste voorzieningenniveau, het pakket aan 'welzijnsproducten', dat een bijdrage levert aan het realiseren van de ambities en doelstellingen van de Wmo. De Wmo en de concretisering in de 9 prestatievelden biedt met andere woorden het conceptuele kader als het gaat om het ontwikkelen van een visie op welzijn.

Sleutelbegrippen in de Wmo zijn participatie en zelfredzaamheid². Het beleid legt sterk de nadruk op de eigen verantwoordelijkheid van het individu en het sociale netwerk waarin hij of zij zich beweegt. De overheid heeft hierin een stimulerende en faciliterende taak. Pas als dat niet lukt is er een vangnet. Als het gaat om welzijn staat de vraag centraal hoe de (professionele) organisaties een ondersteunende betekenis kunnen en moeten hebben in de leefwereld van de woerdense inwoners.

1.3 Welzijn en Wel Thuis!

Een belangrijk kader voor het welzijnswerk vinden we voorts in het beleid rond de ontwikkeling van woonservicegebieden: het zodanig inrichten van wijken en dorpen dat zorgbehoevende ouderen niet automatisch naar een verzorgingshuis gaan, maar langer op zichzelf kunnen blijven wonen. Dat mensen met een handicap of psychiatrische problemen in hun buurt terecht kunnen in een aangepaste woning of speciale woonvorm. Dit vraagt om een nauwe afstemming op het gebied van wonen, welzijn en zorg. Op provinciaal niveau is dit uitgewerkt in het programma Wel Thuis! en in Woerden in het uitvoeringsplan Gemeente Woerden Wonen, welzijn en zorg³. In het uitvoeringsplan is een visie op welzijn in woonservicegebieden vastgelegd en zijn met betrokken partijen afspraken gemaakt over het welzijnsaanbod. De uitgangspunten voor dit beleid zijn niet gewijzigd.

¹ Zie bv de zogeheten TRILL: transformatie (naar een) Resultaatgerichte Informatievoorziening Lokaal en Landelijk is ontwikkeld door een aantal grote gemeente en wordt op dit moment door veel gemeenten en hun welzijnsinstellingen als standaard gebruikt. Zie www.servicepuntwelzijnsinformatie.nl voor meer info.

² Wmo- beleidskader Gemeente Woerden 2008 – 2011. *Inwoners van Woerden doen mee!*

³ Programma Wel Thuis 2 provincie Utrecht januari 2008 en Uitvoeringsplan Gemeente Woerden juni 2007

1.4 Wijkgericht werken

De Gemeente Woerden heeft in 2008 beleid vastgelegd over wijk- en dorpsgericht werken en actieve participatie van wijkbewoners via wijkplatforms⁴. In 2011 ligt een belangrijk deel van de verantwoordelijkheid voor de leefbaarheid, veiligheid en sociale cohesie van een wijk of dorp bij de inwoners. De gemeente faciliteert (de platforms beschikken over budget voor activiteiten in de wijk), ondersteunt en jaagt aan waar noodzakelijk. Inwoners en professionele organisaties, zoals gemeente, politie, woningcorporaties, welzijnsorganisaties en de maatschappelijke zorgorganisaties, werken samen aan het realiseren van doelstellingen in het wijk- of dorpsoverleg, georganiseerd door de platforms. De participatie van inwoners wordt met het wijkgericht werken kortom serieus genomen. Het thema welzijn en leefbaarheid moet op dit niveau afgestemd en tot stand komen.

1.5 Welzijn en relatie andere beleidsterreinen

Jeugdbeleid

Het programma Jong richt zich op jeugd en jongeren in relatie tot onderwijs, zorg, vrije tijd, toeleiding naar werk en veiligheid. Het doel van het programma is dat kinderen van 0 tot 23 jaar zich ontwikkelen tot volwassenen die deelnemen aan de samenleving en de arbeidsmarkt. Het behalen van een startkwalificatie is speerpunt. Uitgangspunt van het jeugdbeleid is dat ouders primair verantwoordelijk zijn voor hun kind: de taken van de overheid zijn daarop aanvullend. Ouders en kinderen moeten makkelijk hun weg vinden naar voorzieningen, informatie moet toegankelijk zijn evenals –indien nodig- passende hulp. Op dit moment concentreert welzijn zich met het jeugd- en jongerenwerk met name op het thema vrije tijd en veiligheid.

Accommodatiebeleid

In het voorjaar 2008 is beleid vastgesteld voor wijk- en dorpsaccommodaties⁵. In dit beleid is een aantal uitgangspunten geformuleerd: er moet sprake zijn van aantoonbare behoefte, een wijkaccommodatie is géén doel op zich maar één van de mogelijkheden om in accommodatiebehoefte te voorzien, een wijkaccommodatie moet voorzien in multifunctioneel gebruik, enzovoorts. Belangrijk uitgangspunt van het accommodatiebeleid is dat er sprake moet zijn van een goede balans tussen kosten en het maatschappelijk rendement. Wat echter ontbreekt is een criterium voor het afwegen van het maatschappelijk rendement. Oftewel: wat beogen we eigenlijk met de wijkaccommodaties?

Brede school

Met het project Dagarrangementen heeft de vorming van de Brede School ook in Woerden een impuls gekregen. Algemeen doel van het Brede Schoolbeleid is 'verrijking van het standaard (onderwijs)aanbod voor kinderen' en het streven naar een 'centrale wijkfunctie'. Een onlangs uitgevoerde evaluatie laat zien dat er afgelopen jaren stevige samenwerkingsverbanden zijn ontstaan rond de Brede Scholen en dat een zestal

⁴ Zie: Beleidsnotitie Wijk- en dorpsgericht werken 2008 – 2011 Gemeente Woerden

⁵ zie: Accommodatiebeleid voor wijk- en dorpsaccommodaties, 4 maart 2008.

dagarrangementen is georganiseerd, die aansluiten bij dit `verrijkingconcept'⁶. Het gehele aanbod aan naschoolse activiteiten in de Brede scholen kan men onder het Welzijnsbeleid scharen.

Sportbeleid

In de inleiding van de sportnota Beleid in beweging 2008 – 2010 lezen we: *Sport is belangrijk voor de gezondheid en het stimuleert en activeert de levendigheid en leefbaarheid. Participatie en integratie zijn daarmee .. doelen van goed sportbeleid*⁷. Zo geformuleerd is het sportbeleid óók welzijnsbeleid. De welzijnsorganisatie Plein2 is op sportgebied actief met het Buurtsportproject : tieners en jongeren worden op straat of pleintjes met de Buurtsportbus opgezocht en uitgenodigd om te komen sporten

Recreatie en toerisme

De doelstellingen van het beleid recreatie en toerisme zijn niet direct gericht op welzijn⁸. Uiteraard draagt recreatie en toerisme echter wel bij aan de leefbaarheid van wijk en dorp. Ook signaleert men een toenemende belangstelling van mensen voor `gezonde' openluchtrecreatiemogelijkheden zoals fietsen en wandelen.

Cultuurbeleid

Naast Sport en Recreatie (en Economische zaken) is Cultuur één van de disciplines in het programma Levendig, dat vooral gericht is op vrijetijdsbesteding⁹. Woerden wil een bruisend cultureel klimaat en een breed scala aan vrijetijds mogelijkheden waar iedereen aan mee kan doen. Ook hier is participatie belangrijk, ook door de jeugd. Gemeente voelt zich verantwoordelijk voor culturele vorming van jonge mensen, mede met het oog op sociale cohesie.

Participatiefonds

In het participatiefonds moeten de budgetten voor participatie worden gebundeld, zodat het beleid voor reïntegratie (werkdeel Wet werk en bijstand), volwasseneducatie (Wet educatie en beroepsonderwijs) en inburgering (Wet inburgering) beter op elkaar afgestemd wordt en meer in samenhang gebracht met initiatieven van andere (welzijns)organisaties. Voor de inzet van de ontschotte participatiemiddelen moet nog integraal beleid ontwikkeld worden.

Diversiteitbeleid

De Gemeente Woerden heeft geen diversiteitsbeleid. Vanuit het programma Woerden Betrokken wordt in 2009 aan de hand van een inventarisatie van het huidige doelgroepenbeleid en indicatoren op onderwijs en arbeid besloten of diversiteitsbeleid gewenst is.

⁶ Zie: Evaluatie Brede Schoolbeleid Gemeente Woerden 5 januari 2009.

⁷ Gemeentelijk sportbeleid 2008 – 2010 Gemeente Woerden, januari 2008

⁸ Nota recreatie en toerisme Gemeente Woerden 2008 - 2012: *Poort naar de toekomst*.

⁹ Cultuur in beeld. Verbinden, vertellen, vernieuwen. Cultuurnota 2009-2012 Gemeente Woerden.

Hoofdstuk 2 Beschrijving huidige situatie

In dit hoofdstuk wordt uiterst beknopt het brede welzijnsveld van de Gemeente Woerden beschreven. Een uitgebreid overzicht van welzijnsactiviteiten vindt u in bijlage 1. We beginnen dit hoofdstuk met een blik op niet gesubsidieerde welzijnsactiviteiten. Vervolgens schetsen wij de activiteiten uitgevoerd door professioneel welzijn. Tot slot volgt een beschrijving van de overige beleidsterreinen waarvan de activiteiten meer indirect bijdragen aan 'welzijn'.

2.1 Welzijn niet gesubsidieerd

Welzijn is in eerste instantie iets van inwoners zelf. Het is uiteraard niet mogelijk, en wellicht ook niet wenselijk, om zicht te krijgen op alle initiatieven en activiteiten door inwoners zelf ondernomen met het oog op het eigen 'welzijn' en dat van hun naasten. In breder verband heeft Woerden vele particuliere initiatieven en organisaties waar de gemeente geen inhoudelijke of financiële bemoeienis heeft, maar die wel bijdragen aan het welzijn van de inwoners. Wij noemen hier:

- Zorgorganisaties als Zuwe en Vierstroomzorging, De Rijnhoven, Zorggroep St. Maarten (Gaza).
- Kerken, diaconaal werk: ondersteuning, ontmoeting, caritas, begeleiding, enz..
- Woningbouwverenigingen: acties om leefbaarheid te bevorderen, bijvoorbeeld de speelgoedgarage van SWW in Schilderskwartier, wijkhuismeesters, Klussendienst in De Sluis.
- Stichting Zonnebloem (bezoek aan zieken & gehandicapten).
- Sportverenigingen.
- Ouderenorganisaties (ANBO, Gilde Woerden, Sociëteiten, enzovoorts).
- Patiënten- en belangenverenigingen.
- Wijk en dorpsplatforms.
- Enzovoorts.

2.2 Welzijn gesubsidieerd

Het professionele welzijnswerk voert in Woerden een breed scala aan activiteiten uit in opdracht van de gemeente.

In de kern Woerden is de brede welzijnsorganisatie *Plein2* actief, per januari 2009 ontstaan uit een fusie van de Stichting Welzijn Ouderen (SWO) en de Stichting Cultureel Werk (SKW). In 2009 heeft de gemeente met Plein2 voor de doelgroep jeugd contracten voor jeugd- en jongerenwerk, buurtsport, de Speel-o-theek, diverse preventieve activiteiten en een meidenproject. Voorts heeft men 2 naschoolse activiteiten uitgevoerd voor de Brede School in het Schilderskwartier. Onder het thema 'samenleven' is sterk ingezet op activiteiten in de wijk Schilderskwartier. In het wijkcentrum Snel & Polanen was een beroepskracht werkzaam voor sociaal culturele activiteiten. Als het gaat over 'Inzet voor elkaar' is Plein2 actief met de vrijwilligerscentrale en met individuele reïntegratietrajecten. Voor Senioren heeft Plein2 een uitgebreid aanbod aan informatie en advies, (mantelzorg)ondersteuning, ontspannende activiteiten en diverse diensten.

In Harmelen voert Welzijnsorganisatie Jeugd-Punt het jeugd- en jongerenwerk uit met ambulante jongerenwerk, preventie en voorlichting en ondersteuning van de jeugdsoos.

In Kamerik en Zegveld is St. Jeugd en Jongeren Midden Holland actief met ambulante jongerenwerk en het begeleiden van de jongerenraad.

2.3 Overige welzijnsgerelateerde beleidsterreinen gesubsidieerd

Naast alle niet gesubsidieerde welzijnsactiviteiten en het professionele welzijn, worden vanuit andere beleidsterreinen activiteiten gesubsidieerd die bijdragen aan het realiseren van Wmo- en welzijnsdoelstellingen.

In het kader van het Brede Schoolbeleid is een coördinator actief en worden vele naschoolse activiteiten georganiseerd die bijdragen aan welzijn in de wijken.

Voorts draagt het peuterspeelzaalwerk en de voorschoolse educatie bij aan de wmo/welzijnsdoelstellingen van de gemeente. Het gaat concreet om de 8 peuterspeelzalen door KMN Kind&Co, en de peuterspeelzalen De Poppenkast en De Meerpaal.

Van recenter datum is het wijk- en dorpsgericht werken. Er zijn wijk- en dorpsplatforms opgericht en budgetten beschikbaar voor activiteiten gericht op het versterken van de sociale infrastructuur en de leefbaarheid. Er is aanzienlijk geïnvesteerd in de opzet van een infrastructuur

In het kader van het Wmo-beleid zijn er niet alleen de individuele verstrekkingen, ook worden diverse organisaties gesubsidieerd waarvan de activiteiten bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen op een of meerdere prestatievelden van de Wmo. We noemen bijvoorbeeld het Algemeen Maatschappelijk Werk, de Rechtswinkel woerden, opvang van daklozen, Stichting Handje Helpen, het inloophuis, enzovoorts.

Tot slot willen wij hier noemen dat de Gemeente Woerden aanzienlijke bedragen investeert in de vele wijk- en dorpsaccommodaties, uiteraard vanuit de gedachte dat deze accommodaties bijdragen aan de leefbaarheid in de wijken en dorpen en het welzijn van de inwoners van Woerden.

Hoofdstuk 3 Analyse huidige situatie

In het vorige hoofdstuk hebben we de feitelijke situatie rond de uitvoering van welzijn in kaart gebracht. In dit hoofdstuk wordt deze situatie beoordeeld vanuit beleidsperspectief. We zoomen daarbij met name in op de uitvoering van de contracten door Plein2. Voor de analyse gebruiken we als uitgangspunt het Wmo beleidskader, aan welke doelstellingen de afzonderlijke contracten geacht worden een bijdrage te leveren, de input van de welzijnsconferentie van 16 december 2008 en de jaarstukken van Plein2.

3.1 Welzijn en Samenleven (prestatieveld 1)

Thema 1	Welzijn & Samenleven in buurt, wijk en dorp
<i>Een leefbare buurt, wijk en dorp is belangrijk voor mensen. ... Leefbaarheid wordt ondermeer bepaald door de aanwezigheid van (welzijns)voorzieningen, maar ook door inrichting en onderhoud van openbare ruimte. En de manier waarop mensen zich inzetten voor hun wijk. De gemeente heeft een ondersteunende rol, zorgt voor toegankelijke voorzieningen en een plek waar inwoners terecht kunnen met allerlei (hulp)vragen en wil de sociale samenhang bevorderen.¹⁰</i>	

Particulier initiatief

De gemeente Woerden scoort hoog als het gaat om de leefbaarheid in wijk, buurt en dorp¹¹. Over het algemeen kennen mensen elkaar en zijn er vele activiteiten die bijdragen aan het daadwerkelijk samenleven in de straat of buurt waar men woont. Veelal gewoon op initiatief van inwoners, soms georganiseerd of ondersteund door kerken of bijvoorbeeld (buurt)verenigingen waarin vele vrijwilligers actief zijn. Leefbaarheid in Woerden is met andere woorden iets van inwoners zelf en krijgt veelal vorm zonder enige vorm van bemoeienis door instanties. In het wijk- en dorpsgericht wordt de eigen verantwoordelijkheid van inwoners benadrukt: 'In 2011 ligt een belangrijk deel van de verantwoordelijkheid voor de leefbaarheid, veiligheid en sociale cohesie van een wijk of dorp bij inwoners.'¹²

Welzijn in wijken en dorpen is iets van en door inwoners zelf.

Ondersteuning incidentele initiatieven en vrijwilligers

Het zit dus wel goed in Woerden met het nemen van verantwoordelijkheid voor het eigen welzijn en de leefbaarheid in de omgeving. Wel wordt steeds weer het belang aangegeven van ondersteuning zowel bij incidentele initiatieven (het eenmalig schoonmaken van de straat, een buurtfeest) als bij min of meer structureel vrijwilligerswerk. Het wordt zeer gewaardeerd en belangrijk gevonden dat de overheid faciliteert en stimuleert door waardering, een vrijwilligerscentrale, beursvloer, deskundigheidsbevordering, informatievoorziening, enzovoorts¹³.

¹⁰ Wmo-beleidskader Gemeente Woerden 2008-2011, p.18.

¹¹ Zie: www.leefbaarometer.nl waar de leefbaarheid in Woerden 'positief' tot 'zeer positief' wordt beoordeeld.

¹² Beleidsnotitie Wijk- en dorpsgericht werken in de gemeente Woerden 2008 – 2011, p.3.

¹³ Nota Vrijwilligersbeleid Gemeente Woerden 2009-2012, p. 7.

Leefbaarheid wordt sterk bevorderd als particuliere initiatieven en vrijwilligers worden ondersteund.

Samenhangend aanbod

Er is een breed welzijnsaanbod in ieder wijk en dorp van de Gemeente Woerden waar inwoners, vrijwilligers en hun organisaties en professionele organisaties als Plein2, de politie en de woningcorporaties hun steentje aan bijdragen. Het is echter geen samenhangend aanbod: de samenwerking en afstemming is veelal gebrekkig of afwezig. Kansen blijven wellicht onbenut en het is niet duidelijk of er blinde vlekken zijn als het gaat om het welzijnsaanbod. Veelal wordt geconstateerd dat het ontbreekt aan regie.

Het ontbreekt aan samenhang, regie en samenwerking als het gaat om welzijn in de wijken.

Visie gewenst voorzieningenniveau welzijn per wijk

Hiermee hangt samen dat er op wijkniveau geen visie is op welzijn in relatie tot ander beleid en de wijkvoorzieningen. Dat bemoeilijkt niet alleen het voeren van regie op welzijn 'breed', maar ook de directe aansturing van Plein2. De Gemeente Woerden kan als opdrachtgever niet altijd aangeven welke activiteiten in welke wijk gewenst zijn. Dat geldt bijvoorbeeld voor de activiteiten uitgevoerd onder het contract 'Volwassenenwerk – buurtwerk', die geacht worden met name bij te dragen aan de doelstelling van het Wmo thema 'Samenleven'. Het zwaartepunt ligt op activiteiten in de wijk Schilderskwartier. Daar is wellicht iets voor te zeggen, maar het huidige contract ontbeert een heldere achterliggende visie op welzijn op wijkniveau.

Het ontbreekt aan een visie op het gewenst welzijnsprogramma op wijkniveau.

Doelgroep

Plein2 richt zich met haar activiteiten op een breed scala aan groepen in de woerdense samenleving, onder andere op senioren (SWO), jeugd en migranten (SKW). Dit geeft met name onduidelijkheid als het gaat om de doelgroep 'migranten' (dat wil zeggen 1^e, 2^e en 3^e generatie inwoners met allochtone komaf). De SKW zet zich vanouds sterk voor in voor deze groep, met name in de wijk Schilderskwartier, terwijl het ontbreekt aan een duidelijk omschreven opdracht van de gemeente. Dat is wellicht te wijten aan het feit dat ten tijde van de oude Welzijnswet de doelgroep het dominante sturingsprincipe was van het sociale beleid van de gemeente. De Wmo heeft echter een geheel andere focus en stuurt vanuit de concepten burgerschap en eigen verantwoordelijkheid, participatie en ondersteuning, veelal zonder expliciet te zijn over de doelgroep.

In de opdrachtverlening aan Plein2 ontbreekt soms eenduidige afbakening van de doelgroep.

Accommodaties

De Gemeente Woerden besteedt jaarlijks aanzienlijke bedragen aan diverse gemeentelijke en semi-gemeentelijke accommodaties met een primaire welzijnsfunctie.

Plein2 maakt bijvoorbeeld gebruik van of werkt in Wijkcentrum Molenvliet, Wijkcentrum Snel en Polanen, het Schildershonk en De Kade.

In de meeste gevallen worden de accommodaties goed gebruikt voor allerlei maatschappelijke activiteiten. Desondanks is geconstateerd dat er altijd een spanning bestaat tussen maatschappelijk rendement en de gewenste laagdrempelige maatschappelijke functie enerzijds en de financiële randvoorwaarden anderzijds¹⁴. Anders gezegd: de accommodaties kosten veel geld, terwijl soms een weloverwogen zicht op nut en noodzaak ontbreekt ook in relatie tot andere mogelijk beschikbare ruimtes in de wijk en dorp voor welzijnsactiviteiten.

De Gemeente Woerden is (mede)eigenaar van diverse accommodaties met welzijnsfuncties. Veelal ontbreekt het zicht op kosten enerzijds en het maatschappelijk rendement anderzijds.

3.2 Welzijn & Jeugd (prestatieveld 2)

Thema 2 Welzijn & Opgroeien en opvoeden

*Met heel veel kinderen en jongeren gaat het goed. Voorzieningen als school en vrijetijdsbesteding zijn er om ze te helpen volwassen te worden. Voor jongeren die dat nodig hebben zijn extra voorzieningen aanwezig. Belangrijk zijn informatie en advies, signalering, beoordeling en toeleiding naar zorg, opvoedingsondersteuning en coördinatie van zorg. Ouders zijn primair verantwoordelijk. De taken van de overheid zijn hierop altijd aanvullend en ondersteunend.*¹⁵

Het beleid rond onderwijs, welzijn en zorg voor jeugdigen en jongeren is geborgd in het programma Woerden Jong. Dit programma voorziet onder meer in de vorming van een Centrum voor Jeugd en Gezin, een Atlas Jong, aansluiting onderwijs en arbeid, alcohol en drugspreventieplan, veiligheidsbeleid en de Beleidsnota Jeugd en vrije tijd¹⁶. Voorts wordt hard gewerkt aan de uitvoering van de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) waarin onder andere de samenhang van de voorschoolse educatie met het primair onderwijs aan de orde is. Als het gaat om het thema welzijn en jeugd kunnen we met dit alles constateren dat er een integraal beleidskader voorhanden is voor monitoring en beleidsuitvoering.

Het onderwerp welzijn en jeugd is goed geborgd in het Woerdense integrale jeugdbeleid.

De praktijk is echter weerbarstig. In de gemeente Woerden zijn drie organisaties actief met het uitvoeren van jongerenwerk: St. JeugdPunt in Harmelen, St. Jeugd- en Jongerenwerk Midden Holland in Kamerik en Zegveld en Plein2 in Woerden. Met de drie organisaties zijn steeds verschillende contractvormen afgesloten, hetgeen controle op het resultaat en vooral onderling vergelijk bemoeilijkt. Bovendien vraagt het onnodig

¹⁴ Beleidsnotitie *Accommodatiebeleid voor wijk- en dorpsaccommodaties* 4 maart 2008.

¹⁵ Wmo-beleidskader Gemeente Woerden 2008-2011, p.20.

¹⁶ Beleidsnotitie *Jeugd en vrije tijd* 2008 – 2010 Gemeente Woerden.

ambtelijke inspanning om met drie verschillende organisaties in gesprek te zijn over hetzelfde onderwerp.

De inzet van jongerenwerk door drie verschillende organisaties bemoeilijkt controle op het resultaat en vergt extra ambtelijke capaciteit.

Het ambulante jongerenwerk zoekt jongeren op in hun eigen omgeving en onderneemt met hen activiteiten in de wijk, met het oog op verbetering van hun positie en het voorkomen van overlast. Het ambulante jongerenwerk werkt aan voorlichting en participatie van jongeren en bevordert de leefbaarheid in de wijk met jongeren en bewoners vanuit een actief bemiddelende rol. Het beleid tot nu toe is gericht op alle jongeren tussen 10 en 23 jaar in de verschillende wijken en kernen van de gemeente. In de praktijk echter is dit niet goed mogelijk en gaat speciale aandacht uit naar jeugd en jongeren die overlast veroorzaken en/of problemen hebben.

De doelgroep waar het ambulante jongerenwerk geacht wordt zich mee bezig te houden moet worden bijgesteld.

De activiteiten door jongeren in de wijken, ondersteund door het ambulante jongerenwerk, komen weinig van de grond. Veelal wordt deze opdracht uitgevoerd door het organiseren van activiteiten in één van de jongerenaccommodaties. Het is niet duidelijk in hoeverre wordt toegeleid naar sociaal cultureel aanbod door derden.

De wensen en behoeften van jongeren resulteren te weinig in acties in de wijk onder leiding van het ambulante jongerenwerk. Het is niet duidelijk in hoeverre het ambulante jongerenwerk toeleidt naar sociaal cultureel aanbod door derden.

Het jongerenwerk organiseert in diverse wijken in diverse accommodaties activiteiten met het doel het bieden van een mogelijkheid voor ontspanning, ontmoeting en ontplooiing. Voor de groep 16+ jongeren ondersteunt Plein2 het bestuur en vrijwilligers van Babylon, werkgroep Dunya, Club-O-Four, K77 en het zorgt voor beheer van Salaam/De Kade, Babylon en het Schildershonk. Voorts organiseert het jongerenwerk zelf activiteiten voor jongeren in het Schildershonk, Wijkcentrum Molenvliet en in Snel en Polanen bij Club-o-Four. In Harmelen wordt JeugdPunt gesubsidieerd voor het ondersteunen van Stichting Impossible. In de tweede helft van 2009 zal door het jongerenwerk ruimte gehuurd worden in Dezibel voor (inloop)activiteiten voor verschillende groepen jongeren in de leeftijd 16+. Voor tieners in de leeftijd 10-12 jaar en 13-15 jaar worden (sport)activiteiten georganiseerd op een centrale plek (per 2 wijken samen). Het is echter de vraag of deze activiteiten wel effectief zijn in het bereiken van de genoemde doelen. Met name het tienerwerk wordt veelal matig bezocht en het bereik is onduidelijk. Het laatste geldt ook voor de 16+ groep. Ook is het opmerkelijk dat de locaties waar activiteiten voor jongeren worden georganiseerd in de kern Woerden erg dicht bij elkaar liggen (in de wijken Schilderskwartier, Bomen en Bloemen en Molenvliet). Tot slot is er in Kamerik en Zegveld alleen ambulante jeugd- en jongerenwerk (De Bijn is particulier initiatief) en worden daar in accommodaties geen activiteiten door het jongerenwerk georganiseerd.

Van het accommodatiegebonden tiener- en jongerenwerk is het bereik en de effectiviteit onvoldoende in beeld. De jongerenaccommodaties liggen dicht bij elkaar. Het aanbod is niet goed verspreid over de kernen.

Een omvangrijk project voor de jeugd betreft Buurtsport, sinds enige jaren uitgevoerd door Plein2. Tieners en jongeren worden op straat of pleintjes met de Buurtsportbus opgezocht en uitgenodigd om te komen sporten. Daarnaast organiseert buurtsport een sportstimuleringsproject op de basisscholen, de jaarlijkse sport & gezondheidsmarkt en ondersteuning aan sportverenigingen, onder andere door verenigingen de mogelijkheid te geven om hun sport op scholen en/of tijdens buurtsportactiviteiten aan te bieden ter kennismaking. Buurtsport is in 1999 gestart vanuit het toenmalige beleidskader. Het doel was om jongeren een leuke vrijetijdsbesteding te bieden, met als subdoel het verminderen van de onveiligheid in de wijk. Op dit moment is relatie met de beleidskaders weinig expliciet zodat niet duidelijk is aan welke beleidsdoelstellingen de resultaten van buurtsport moeten bijdragen.

Buurtsport is onvoldoende beleidsmatig verankerd.

Naast de uitvoering van het jeugd- en jongerenwerk is het professionele welzijn actief in de Brede Scholen. Met het project Dagarrangementen heeft de vorming van de Brede School ook in Woerden een impuls gekregen. Er zijn op dit moment vier Brede Scholen waarvan er twee daadwerkelijk in één gebouw zijn gevestigd (Snel en Polanen en Schilderskwartier). Erg concrete doelstellingen heeft men niet vooraf geformuleerd en zijn dan ook niet meegenomen in een onlangs uitgevoerde evaluatie¹⁷. Wel was sprake van het algemene doel 'verrijking van het standaard (onderwijs)aanbod voor kinderen' en het streven naar een 'centrale wijkfunctie'. De evaluatie laat zien dat er afgelopen jaren stevige samenwerkingsverbanden zijn ontstaan rond de Brede Scholen en dat een zestal dagarrangementen is georganiseerd, die aansluiten bij dit 'verrijkingsconcept'. De gewenste wijkfunctie is echter onvoldoende gerealiseerd. In Schilderskwartier is onlangs een wijknetwerkoverleg gestart onder leiding van de consulent van het wijkplatform, waarin onderzocht wordt hoe de wijkfunctie van de Brede School Schilderskwartier versterkt kan worden. Daarbij wordt onder andere gedacht aan het nabijgelegen wijksteunpunt De Plint. Bij de andere Brede Scholen, bijvoorbeeld in Snel en Polanen, is op dit moment nog geen sprake van een functie voor de wijk.

De gewenste wijkfunctie van de Brede Scholen is nog niet gerealiseerd.

Het gehele aanbod aan naschoolse activiteiten in de Brede scholen kan men onder het Welzijnsbeleid scharen. De Gemeente Woerden heeft de inkoop en programmering hiervan uitbesteed aan KMN Kind & Co, afgezien van 2 in het budgetcontract opgenomen doorlopende activiteiten uitgevoerd door Plein2. Ook voorziet het naschoolse aanbod in een huiskamerproject bedoeld voor achterstand kinderen en uitgevoerd in het kader van het onderwijsachterstandenbeleid (2 x p/w). De inkoop en programmering van

¹⁷ Zie: Evaluatie Brede Schoolbeleid Gemeente Woerden 5 januari 2009.

het naschoolse aanbod via KMN Kind &CO verloopt weliswaar goed, maar komt zonder inhoudelijke richtlijnen vanuit de gemeente tot stand. Bovendien is het niet duidelijk of ook andere partijen hierin een rol kunnen en willen gaan spelen (bijvoorbeeld Plein2 of Triangel Kinderopvang).

De coördinatiestructuur van het aanbod naschoolse activiteiten is nog niet uitgekristalliseerd en de beleidsmatige verankering van het naschoolse aanbod is mager.

Op dit moment wordt het peuterspeelzaalwerk in Woerden uitgevoerd door KMN Kind&CO, uitgezonderd De Poppenkast in Kamerik en christelijke peuterspeelzaal De Meerpaal in Woerden. Het peuterspeelzaalwerk voorziet in voorschoolse educatie in de wijken Molenvliet, Schilderskwartier en Bomen en Bloemenkwartier. Op dit moment is landelijk de zogeheten harmonisatie voorschoolse voorzieningen kinderen 0 – 4 jaar in voorbereiding. Er is wetgeving in de maak om het peuterspeelzaalwerk te integreren in de Wet Kinderopvang met de inzet van kwalitatief goede opvang in peuterspeelzalen en kinderopvang en een VVE aanbod voor alle kinderen die het nodig hebben. Deze ontwikkeling heeft ook gevolgen voor Woerden. In 2010 loopt het budgetcontract met KMN Kind&Co af en zal evaluatie plaats moeten vinden. Dit kan gelijk oplopen met een lokaal onderzoek naar harmonisatie en de organisatie van voorschoolse educatie in een eventueel nieuwe opzet van de voorschoolse voorzieningen.

Peuterspeelzaalwerk en kinderopvang zijn gescheiden werksoorten met als gevolg verschillende regimes voor kwaliteit en eenzijdige inzet voorschoolse educatie.

3.3 Welzijn, vrijwilligers en mantelzorg (prestatieveld 4)

Wmo thema 3 Inzet voor elkaar

*In Woerden zijn veel vrijwilligers en mantelzorgers actief in wijk- en dorpsplatforms, bibliotheken, de talloze verenigingen, maar ook in verpleeg- en verzorgingshuizen en de welzijnsorganisaties. De Gemeente Woerden wil deze inzet van de inwoners nadrukkelijk vasthouden en op een adequate wijze ondersteunen. Een samenhangend aanbod voor ondersteuning aan mantelzorgers en de werving en inzet van vrijwilligers vraagt om een kwaliteitsverbetering.*¹⁸

vrijwilligers

Bij welzijn en het thema 'Inzet voor elkaar' moeten we met name denken aan de professionele welzijn- en zorginstellingen die op grote schaal met vrijwilligers werken, aan de Vrijwilligerscentrale door Plein2, aan de ondersteuningsstructuur aan mantelzorgers, en aan de vele organisaties door vrijwilligers die hun steentje bijdragen aan leefbaarheid in wijk en dorp. Deze onderwerpen zijn meegenomen in de nota vrijwilligerswerk Woerden 2009-2011 die onlangs is vastgesteld.¹⁹ Belangrijke vraag in dit verband is de rol van de Vrijwilligerscentrale, uitgevoerd door Plein2. Op dit moment

¹⁸ Wmo-beleidskader Gemeente Woerden 2008-2011, p.22.

¹⁹ Nota Vrijwilligersbeleid Gemeente Woerden 2009 – 2011: *Het is tijd voor vrijwilligersbeleid!*

wordt gewerkt aan een vernieuwd profiel voor de Vrijwilligerscentrale aan de hand van de criteria informatievoorziening, advies, ondersteuning, waardering en deskundigheidsbevordering.

Er is onvoldoende zicht op de rol van de Vrijwilligerscentrale in het geheel van voorzieningen voor vrijwilligers.

mantelzorgers

Met de vaststelling van het Wmo-beleidskader is besloten om onderzoek naar specifieke vragen en behoeften van mantelzorgers uit te zetten, een werkconferentie over het onderwerp te organiseren en een kwartiermaker mantelzorg aan te stellen. Uit de conferentie en het onderzoek is gebleken dat slechts een beperkte groep mantelzorgers in beeld is en dat de aanwezige diversiteit aan ondersteuningsmogelijkheden bij mantelzorgers slechts beperkt bekend is²⁰. Ook ontbreken wellicht schakels in de ondersteuningsketen. Om hierin te voorzien is per 1 februari 2009 een kwartiermaker mantelzorg aan de slag gegaan met de opdracht:

- Breng mantelzorgers in beeld (adhv gesprekken met 50 mantelzorgers)
- Breng de ondersteuningsmogelijkheden in kaart.
- Train de Wmo consulenten.

In gemeente Woerden zijn verschillende organisaties werkzaam om mantelzorgers te ontlasten. Er is lotgenotencontact, steun- en informatiegroepen, respijtzorg en vrijwillige inzet, maar ook individuele emotionele ondersteuning. Alle organisaties geven informatie en advies aan mantelzorgers. Deze info is veelal gericht op eigen organisatie en het aanbod en wordt daardoor versnipperd aangeboden door : Handjehelpen, MEE, Plein2, VierstroomZorgring, Zuwe, Kwintes en Altrecht

Plein2 is actief in het netwerk van mantelzorgondersteuning. Dit is echter versnipperd, het ontbreekt aan een integraal en afgestemd aanbod.

3.4 Welzijn en woonservicegebieden (prestatieveld 3/5/6)

Wmo thema 4 Meedoen makkelijker maken

*Inwoners van Woerden kunnen meedoen, ook groepen voor wie dat niet vanzelfsprekend is: ouderen, gehandicapten, minder draagkrachtige inwoners, inwoners met een psychiatrisch of chronisch ziektebeeld. Inwoners moeten in eigen wijk of dorp kunnen blijven wonen, ook als veel zorg nodig is. Woningen, de woonomgeving en (openbaar) vervoer moeten toegankelijk, passend en betaalbaar zijn, inclusief een op elkaar afgestemd aanbod zorg en welzijn.*²¹

²⁰ Onderzoek onder mantelzorgers Gemeente Woerden door onderzoeksbureau Acquest, februari 2009.

²¹ Wmo-beleidskader Gemeente Woerden 2008-2011, p.24.

Wel Thuis! en het uitvoeringsprogramma wonen, zorg en welzijn Woerden

In de regionale bestuursovereenkomst Wel Thuis! hebben gemeentebesturen afspraken vastgelegd om het zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen in eigen wijk of dorp te bevorderen.²² De afspraken zijn lokaal uitgewerkt in een uitvoeringsplan voor Woerden.²³ De partijen hebben vastgelegd welke inspanning zij zullen leveren om de toegankelijkheid, bereikbaarheid en betaalbaarheid van de producten en diensten op het gebied van wonen, welzijn en zorg te bevorderen. Wonen, welzijn en zorg worden geïntegreerd in woonservicegebieden, die op dit moment zijn gerealiseerd in Schilderskwartier, Molenvliet en Harmelen. In een woonservicegebied is sprake van geïntegreerde dienstverlening op gebied van huisvesting, woonomgeving, ontmoeting en activering, zorgverlening en vervoer, vaak gecentreerd rond een woonzorgcomplex. In de wijk zijn zo de condities aanwezig voor levensloop bestendig wonen en een zo gewoon mogelijk leven voor mensen met een beperking.

De monitoring van het beleid vindt plaats in het Netwerk wonen, zorg en welzijn dat 4 keer per jaar bijeenkomt. In dit verband is geconstateerd dat de ontwikkeling van de woonservicegebieden stagneert. Het gaat daarbij onder andere om de steunpunten De Plint, Molenvliet en Gaza die nog niet voorzien in de beoogde wijkfunctie voor de wmo-doelgroep.

De beoogde wijkfunctie voor de brede wmo-doelgroep van de steunpunten in Harmelen, Molenvliet en Schilderskwartier is nog niet gerealiseerd.

Het netwerk heeft voorts geconstateerd dat niet duidelijk is of de woonservicegebieden voldoen aan de criteria die bij aanvang gesteld zijn. Alle projecten zouden geëvalueerd moeten worden aan de hand van criteria die in het Uitvoeringsplan wonen, welzijn, zorg vastgelegd zijn als het gaat om wonen/zorg/welzijn in een woonservicegebied. Voor welzijn gaat het om:

- Participatie en sociale contacten : activeren van ouderen, ontmoeting, cursussen, recreatie en educatie, informatie.
- Praktische dienstverlening : klusjes, boodschappenservice, administratie, eten, lijf en leden, alarmering, dagbesteding
- Cliëntondersteuning : ouderenadvisering, ondersteuning mantelzorg, enzovoorts.

Er is onduidelijk in hoeverre het pakket welzijnsdiensten in de woonservicegebieden op orde is.

Op grond van een dergelijke evaluatie is per woonservicegebied een actieprogramma gewenst voor de komende jaren, aldus het woonzorgnetwerk. De vraag is welke partij hierin het voortouw moet nemen. De betrokken zorginstellingen waren in de 1^e opbouwfase de trekker (Zuwe in Molenvliet, Vierstroomzorgring in De Plint en De Rijnhoven in Harmelen), maar geven aan niet langer de gelegenheid en middelen te hebben voor de verder uitrol van het concept.

²² Bestuursovereenkomst Wel Thuis!, 2006.

²³ Uitvoeringsplan wonen, welzijn, zorg, Gemeente Woerden, 2007.

Het is onduidelijk wie de regie heeft in de doorontwikkeling van de woonservicegebieden.

Gewijzigde AWBZ subsidieregelingen, welzijn en Wmo-beleid

Met het van kracht worden van de Wmo per 1 januari 2007 is een aantal subsidieregelingen van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) hierin ondergebracht. Het gaat om de subsidieregelingen Coördinatie Vrijwillige Thuiszorg en Mantelzorg (CVTM), Diensten bij Wonen en Zorg (DWZ), Collectieve Preventie Geestelijke Gezondheidszorg (CPGGZ) en Vrijwilligers Training en Advies (VTA). Vanuit het woerdense Wmo-beleid is inmiddels aan de overheveling van deze regelingen richting gegeven. Een aantal regionaal opererende organisaties zoals Handje helpen (buddyzorg, vriendendiensten, vrijwilliger thuishulp aan mensen met een beperking) en Indigo (ondersteuning en preventie o.a. depressie) heeft de omslag naar lokaal gemaakt en zijn in de woerdense Wmo-subsidies opgenomen.

De AWBZ-stelselwijziging is een proces dat nog niet is uitgekristalliseerd. Zo is onlangs het beleid veranderd met betrekking tot de indicatiestelling voor cliënten met psychosociale problematiek. De functies Activerende Begeleiding en Ondersteunende Begeleiding zijn vervangen door de functie Begeleiding. De toegang tot deze AWBZ-begeleiding is aangescherpt. Mensen met lichte beperkingen in de zelfredzaamheid komen niet meer in aanmerking. Het is de bedoeling dat zij zelf voorzien in een oplossing, of anderszins ondersteuning vinden. Dat kan in het onderwijs of de jeugdzorg zijn, maar ook de gemeente. Een deel van de groep komt zelfstandig tot een oplossing, of met behulp van MEE. Het gaat in Woerden in 2009 om een groep van 46 personen die niet langer geïndiceerd worden omdat de indicatie Psychosociaal probleem vervalt als grondslag voor AWBZ-begeleiding. Het is nog de vraag of ook andere voorzieningen overgeheveld worden naar de gemeenten, bijvoorbeeld het aanbod van MEE (zorg voor mensen met een beperking).

In algemene zin zijn de gevolgen van de stelselwijziging van de AWBZ voor de gemeente nog niet helemaal helder. Volstaat de huidige inzet op collectieve voorzieningen, of is in sommige gevallen toch individuele ondersteuning nodig? Is het duidelijk voor welke groep een stelselwijziging gevolgen heeft? Is in alle gevallen de gemeente verantwoordelijk voor een alternatief aanbod?

Het is nog niet te overzien welke gevolgen de AWBZ stelselwijziging heeft voor het gewenste welzijnsaanbod in Woerden, wel moet rekening gehouden worden met een verandering in de vraag naar welzijn en participatie.

Het programma Woerden Betrokken voorziet in ondersteuning bij arbeidsparticipatie, onder andere door uitvoering van de Wet Werk en Bijstand en maatschappelijke participatie door uitvoering van de Wet maatschappelijk ondersteuning. Op het snijvlak daarvan is per 1 januari 2009 het participatiefonds voor gemeenten in werking getreden. Het is de bedoeling hierin budgetten voor participatie te bundelen, zodat het beleid voor reïntegratie (werkdeel Wet werk en bijstand), volwasseneducatie (Wet educatie en

beroepsonderwijs) en inburgering (Wet inburgering) beter op elkaar afgestemd worden. Het gemeentelijk aanbod in maatschappelijk ondersteuning zoals onder andere bij reïntegratie, inburgeringstrajecten, schuldhulpverlening en het minimabeleid wordt meer in samenhang gebracht met initiatieven van andere organisaties. Voor de inzet van de ontschotte participatiemiddelen moet nog integraal beleid ontwikkeld worden.

Er is nog geen integraal beleid voor de inzet van participatiemiddelen.

3.5 Welzijn, voorkomen en verzorgen (prestatieveld 7/8/9)

Wmo thema 5	Voorkomen en verzorgen
<i>Veel inwoners zijn in staat om de eigen problemen op te lossen en te participeren in de samenleving. Toch zien we ook inwoners die het aan eigen kracht ontbreekt en waar verantwoordelijkheid moet worden ondersteund of overgenomen.</i>	
<i>Bij dit thema gaat het om specifieke groepen inwoners die in aanmerking komen voor maatschappelijke opvang (door huiselijk geweld), verslavingszorg en/of bemoeizorg. Zij worden geholpen door vrijwilligers- of professionele organisaties. Zij vormen, vaak samen met de gemeente, een vangnet.²⁴</i>	

In dit thema gaat het om de zorg voor psychiatrische patiënten, dak- en thuislozen en slachtoffers van huiselijk geweld. In Woerden is een groot aanbod aan maatschappelijke ondersteuning voor deze groepen. Organisaties zoals Kwintes, Altrecht en Centrum Maliebaan willen hun aanbod voor deze doelgroepen in Woerden uitbreiden en zoeken daarbij samenwerking met de welzijnsorganisaties en de gemeente. Bijzonder is ook een plek voor initiatieven van eigen inwoners, zoals bij de Meerpaal, die kleinschalige opvang biedt voor daklozen.

Vanuit het Wmo-beleid wordt ingezet op uitbreiding van het vangnet en meer preventief te gaan werken. Met name op het gebied van informatievoorziening kan er nog veel verbeteren. Goede informatie over activiteiten, voorzieningen, instellingen etc. helpt inwoners onafhankelijk te zijn en mee te doen aan de samenleving.

Bij deze specifieke ondersteuningsvragen zien we dat (samen) werken aan vaak kleine resultaten succesvol is. In de afstemming met professionele en vrijwillige inzet is een kwaliteitsslag nodig. Een belangrijke rol bij dit thema zien we hierbij weggelegd voor de welzijnspartijen. Gezamenlijk investeren in preventief werken kan daarbij in onze ogen problemen voorkomen. Wij willen ook in onze eigen organisatie kijken waar mogelijkheden liggen voor een meer samenhangende aanpak.

(Keten) samenwerking is noodzakelijk om deze doelgroep een goed aanbod te kunnen doen

²⁴ Wmo-beleidskader Gemeente Woerden 2008-2011, p. 26.

Hoofdstuk 4 Inhoudelijke kaders

Na het in kaart brengen van de feitelijke situatie in hoofdstuk 2 en het benoemen van knelpunten in hoofdstuk 3 is het zaak te concentreren op uitgangspunten. Wat willen we eigenlijk met welzijn? Zijn er richtinggevende uitspraken te doen over welzijn in Woerden? In dit hoofdstuk zijn de doelstellingen aan de orde die welzijn in Woerden richting moeten geven. Voorts worden uitspraken gedaan over de diverse rollen van de bij welzijn betrokken partijen.

4.1 Visie en doelstellingen

Visie

De visie op welzijn is dezelfde als de Wmo-visie: de gemeente gaat er voor dat inwoners van Woerden mee kunnen doen!

Doelstelling

Het hoofddoel van het welzijnsbeleid is daarmee 'participatie'. Dit wordt concreet in subdoelen conform de woerdense Wmo thema's, waaraan welzijn een bijdrage levert:

Thema 1	Sociale samenhang: mensen kunnen wonen in leefbare en veilige buurten en wijken. Er zijn mogelijkheden om elkaar te ontmoeten, ontspannen en voor ontplooiing.
Thema 2	Jongeren kunnen zich ontwikkelen tot volwassenen die deelnemen aan de samenleving en de arbeidsmarkt.
Thema 3	Maatschappelijke inzet: inwoners van Woerden zetten zich actief in voor de ander en de sociale omgeving.
Thema 4	Inwoners kunnen zoveel mogelijk blijven wonen in hun eigen wijk of dorp, ook als zorg nodig is.
Thema 5	Er is een vangnet voor specifieke groepen inwoners van Woerden die in aanmerking komen voor maatschappelijke opvang, verslavingszorg en/of bemoeizorg.

4.2 Rol inwoners van Woerden

Het Wmo-beleid, en daarmee ook voorliggend welzijnsbeleid, gaat uit van de eigen verantwoordelijkheid van de inwoners van Woerden voor de regie over het eigen leven, in overleg en met steun van het eigen sociale netwerk. Inwoners die over voldoende inkomsten beschikken, moeten zelf de middelen opbrengen voor zelfredzaamheid en participatie.

4.3 Rol vrijwilligers en hun organisaties

Een tweede belangrijk uitgangspunt van de Wmo, en wederom van voorliggend welzijnsbeleid, is dat van de zorgzame samenleving: inwoners van Woerden zijn niet alleen verantwoordelijk voor zichzelf, maar ook voor elkaar. Ze worden geacht elkaar te helpen participeren in de samenleving. Daarbij wordt gedacht aan burenhulp en

vrijwilligerswerk, maar ook aan de kerken, het sociale gezicht van bedrijven, het verenigingsleven, buurtcomités, enzovoorts.

4.4 Rol welzijnswerk

De bijdrage van het welzijnswerk aan het bereiken van de genoemde Wmo-doelen moet gedefinieerd worden in relatie tot de eigen verantwoordelijkheid van inwoners en alles wat op vrijwillige basis door hen wordt gedaan.

In breder verband is dit ook aan de orde in landelijke discussies over de toekomst van het welzijnswerk, veelal in relatie tot de Wmo. De gerichtheid van de Wmo om burgers voortdurend op hun eigen kracht aan te spreken, te stimuleren en in beweging te komen biedt een breder perspectief dan het 'oude' welzijnsdenken dat veelal gericht was op het zorgwekkende of problematische²⁵. Het nodigt uit tot een denkkader en een handelingspraktijk waarin het zorgwekkende niet als een geïsoleerd gegeven wordt gezien, maar juist voortdurend in verbinding wordt gebracht met mogelijkheden, met gezonde sociale systemen. Welzijnswerk moet mensen met andere woorden *empoweren*, een plek geven of ze de weg wijzen naar gezonde, aantrekkelijke en positieve sociale verbanden en systemen.

Voor het welzijnswerk in Woerden betekent dit dat de nadruk komt te liggen op verbinden, stimuleren, ondersteunen en toeleiden. De welzijnsorganisaties vervullen de rol van makelaar. Daarnaast hebben zij een maatschappelijke antennefunctie; ze zijn als het ware "de ogen en oren" in de wijk. Activiteiten worden zoveel als mogelijk uitgevoerd door vrijwilligers. Welzijnsorganisaties leiden mensen naar activiteiten op het gebied van cultuur, sport, hobby's of op sociaal gebied. Daarnaast vervullen welzijnsorganisaties een stimulerende, ondersteunende, verbindende en onderzoekende rol in het verlengde van de wijk- en dorpsgerichte aanpak. Bij het tekortschieten van de zelfredzaamheid liggen de taken op dit gebied vooral bij de zorgsector. Welzijnsorganisaties zijn eventueel voorloper of toeleider. Tenslotte stimuleren welzijnsorganisaties mensen deel te nemen aan vrijwilligerswerk, mantelzorg en in de organisatie van verenigingen.

4.5 Rol Gemeente Woerden

We gaan uit van eigen kracht en initiatief van inwoners. We gaan uit van verantwoordelijke burgers. De gemeente stuurt vooral het proces aan als regisseur en geeft inwoners en organisaties de ruimte en mogelijkheden om samen tot een goede aanpak en een goed resultaat te komen. De gemeente stimuleert initiatieven en bevordert samenwerking, samenhang en ontschotting. En voor mensen die buiten de boot dreigen te vallen is er een vangnet waarin welzijn een schakel in de keten is.

²⁵ Nodig: welzijnswerk nieuwe stijl. Jos van der Lans. Binnenlands bestuur, juni 2008.

Hoofdstuk 5. Welzijnswerk in woerden

Na de inventarisatie van welzijn in hoofdstuk 2 en de beoordeling in hoofdstuk 3, hebben we in hoofdstuk 4 vastgesteld vanuit welk kader het welzijnswerk in Woerden de komende jaren richting moet krijgen. In dit hoofdstuk proberen we deze richting zo concreet mogelijk uit te werken, opnieuw aan de hand van de Woerdense Wmo thema's.

5.1 Welzijn & samenleven

Thema 1 Samenleven in buurt, wijk en dorp
--

Doelstelling Sociale samenhang: mensen kunnen wonen in leefbare en veilige buurten en wijken. Er zijn mogelijkheden om elkaar te ontmoeten, ontspannen en voor ontplooiing.
--

Welzijn in wijken en dorpen is iets van en door bewoners zelf. Wel is duidelijk dat het de leefbaarheid duidelijk ten goede komt als vrijwilligers en particuliere initiatieven worden ondersteund. Dat de gemeente daar actief op inzet, is uitgesproken en geborgd in de onlangs vastgestelde vrijwilligersnota en in het beleid wijk- en dorpsgericht werken.

Welzijn in wijken en dorpen is gebaat bij een goede ondersteuningsstructuur voor vrijwilligers en particuliere initiatieven. Dit is geborgd in het vrijwilligersbeleid en het beleid wijkgericht werken.
--

Wat betreft het aanbod van welzijn in wijken is geconstateerd dat verbetering op samenhang, samenwerking en regie gewenst is. Het ontbreekt aan een visie op welzijn op wijkniveau en het is daardoor niet duidelijk op welke wijken en doelgroepen het professionele welzijnswerk van Plein2 zich moet richten. Om hierin te voorzien worden de budgetten gericht op leefbaarheid in wijk en dorp op wijkniveau ingezet. Onder regie van de wijkambtenaar wordt in samenwerking met de wijkplatforms en alle andere betrokken partijen in de wijk (welzijnsorganisatie, corporatie, politie, verenigingen, winkeliers, enzovoorts) een jaarprogramma gemaakt gericht op het versterken van welzijn. Andere partijen kunnen inhoudelijk en financieel hieraan bijdragen (wijkplatform, corporatie, enzovoorts).

Het onderwerp Welzijn en leefbaarheid wordt op wijkniveau afgestemd onder regie van wijkgericht werken. De beschikbare budgetten kunnen op die manier ontschot ingezet worden.
--

De Gemeente Woerden is (mede)eigenaar van diverse accommodaties met welzijnsfuncties, waarbij het zicht veelal ontbreekt op de kosten enerzijds en het maatschappelijk rendement anderzijds. In het accommodatiebeleid is een aantal uitgangspunten vastgelegd, onder andere dat een wijkaccommodatie geen doel op zich is, maar één van de mogelijkheden om in behoeften in een wijk te voorzien. Meer dan ooit vragen veranderende behoeften en omstandigheden flexibiliteit en veranderbaarheid. Dit is beter mogelijk als welzijnsactiviteiten primair gebruik gaan maken van (veelal beschikbare) ruimtes van derden. Om kosten te besparen en flexibiliteit beter te garanderen wil de Gemeente Woerden daarom in principe geen eigenaar meer zijn van

welzijns- en wijkaccommodaties. Waar mogelijk worden de accommodaties Snel en Polanen, De Kade, Club-o-four en Schildershonk afgestoten of kostendekkend verhuurd aan derden. Eventueel vrijgekomen budgetten worden ingezet voor de huur van locaties voor welzijnsactiviteiten.

De welzijnsactiviteit is leidend, de accommodatie volgend. Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van te benutten aanbod van ruimten door derden. De gemeente is in principe geen eigenaar van welzijnsaccommodaties.

5.2 Welzijn & Jeugd

Thema 2 Opvoeden en opgroeien

Doelstelling: Jongeren kunnen zich ontwikkelen tot volwassenen die deelnemen aan de samenleving en de arbeidsmarkt.

Het integrale jeugdbeleid is in Woerden goed geborgd in het programma Woerden Jong. De aansturing van het ambulante en accommodatiegerichte tiener- en jongerenwerk wordt op dit moment door een aantal oorzaken bemoeilijkt. Ten eerste werkt de gemeente met drie uitvoerende organisaties. Het ontbreekt echter aan gezamenlijk gebruikte productdefinities hetgeen onderling vergelijk bemoeilijkt. Dit kan verbeterd worden door te gaan werken met één organisatie die het jongerenwerk in heel Woerden uitvoert. De gemeente definieert welke maatschappelijke effecten en doelen bereikt moeten worden met het jeugd- en jongerenwerk en besteedt dit aan. De aanbieder doet een voorstel vanuit welke aanpak en met welke producten deze effecten en doelen gerealiseerd gaan worden.

Het jongerenwerk wordt door één organisatie in heel Woerden uitgevoerd.

Jeugd- en jongerenwerk

Het ambulant jongerenwerk wordt inhoudelijk gekaderd door de thema's participatie en veiligheid. Het ambulant jongerenwerk moet met andere woorden enerzijds voorzien in ondersteuning aan jongeren die moeite hebben met 'meedoen' en anderzijds bijdragen aan verbetering van de leefbaarheid/veiligheid in wijken en dorpen. Dat betekent dat sterk ingezet wordt op 'probleemjongeren' en op jongeren die potentieel tot deze groep gaan behoren. De ambulant jongerenwerker is centrale figuur in de pedagogische structuur in de wijk en legt zich vooral toe op signalering en toeleiding (naar sociaal cultureel aanbod door derden en hulpverlening). Om de taken goed uit te kunnen voeren wordt het ambulant jongerenwerk versterkt.

Het ambulant jongerenwerk wordt versterkt en richt zich vanuit een duidelijk profiel op jongeren die moeite hebben met 'meedoen'.

Het accommodatiegebonden jeugd- en jongerenwerk draagt primair bij aan het thema leefbaarheid. Uit de resultaten van het tienerwerk concluderen wij een geringe behoefte aan dergelijke activiteiten. Activiteiten voor tieners door het professionele welzijnswerk

worden daarom niet langer door de gemeente gesubsidieerd of ingekocht. In de budgetten voor leefbaarheid per wijk is ruimte voor incidentele activiteiten voor deze groep. De accommodatiegebonden activiteiten voor de 16+ groep die plaatsvinden in K77, Het Schildershonk, Club-O-four, De Kade en Babylon worden door het welzijnswerk op verschillende manieren ondersteund. Binnen een straal van een paar kilometer is dat een fors aanbod. Wij gaan ervan uit dat heel Woerden voor een 16+ jongere bereikbaar is (per fiets of scooter) en willen de locaties voor accommodatiegebonden jongerenwerk sterk verminderen. In de kern Woerden is Babylon de belangrijkste locatie voor jongerenactiviteiten.

Het accommodatiegebonden jongerenwerk wordt geconcentreerd, in principe op één locatie per kern.

Buurtsport

Buurtsport is een activiteit waar veel jongeren aan deelnemen. Het is echter onvoldoende duidelijk aan welke beleidsdoelstellingen buurtsport geacht wordt een bijdrage te leveren. Omdat de gemeente wil kunnen sturen op de kwaliteit zijn inhoudelijke criteria gewenst om de resultaten te kunnen beoordelen. Op basis van de huidige verantwoording (bezoekersaantallen) is dit niet goed mogelijk. Beleidsmatige verankering is gewenst. Op dit moment wordt de mogelijkheid daartoe onderzocht binnen het kader van de regeling Combinatiefuncties, waar de Gemeente Woerden aan deelneemt.

Indien mogelijk wordt Buurtsport ingepast binnen het beleid Combinatiefuncties.

Brede School

De ontwikkeling van Brede Scholen in Woerden krijgt inhoudelijk richting aan de hand van de concepten 'verrijking' en 'wijkfunctie'. We hebben geconstateerd dat de gewenste wijkfunctie van de Brede Scholen nog niet is gerealiseerd. Op dit moment wordt onderzocht hoe dit versterkt kan worden en welke rol professioneel welzijn daarin kan spelen. Dat geldt ook voor de coördinatiestructuur van het aanbod naschoolse activiteiten en de geringe beleidsmatige verankering daarvan.

In het kader van het beleid Brede Scholen is de relatie Brede Scholen – welzijn geëvalueerd en worden de punten wijkfunctie en coördinatiestructuur nader uitgewerkt.

Peuterspeelzaalwerk

In 2010 loopt het contract met KMN Kind&Co af voor het peuterspeelzaalwerk in Woerden. Dat is het moment voor onderzoek naar harmonisatie en de organisatie van voorschoolse educatie in een eventueel nieuwe opzet van de voorschoolse voorzieningen, conform de huidige landelijke ontwikkelingen.

5.3 Welzijn, vrijwilligerswerk en mantelzorgondersteuning

Thema 3 Inzet voor elkaar

Doelstelling: maatschappelijke inzet: inwoners van Woerden zetten zich actief in voor

ander en de sociale omgeving.

Vrijwilligers

Het onderwerp vrijwilligers is uitgebreid aan de orde gesteld in de onlangs vastgestelde beleidsnota vrijwilligerswerk Woerden 2009 – 2010, ook in relatie tot professioneel welzijn. Belangrijke punten van aandacht zijn de rol van de Vrijwilligerscentrale uitgevoerd door Plein2 en 'Samen voor Woerden', het platform voor maatschappelijk betrokken ondernemen. De gemeenteraad heeft met het vaststellen van de vrijwilligersnota besloten tot het opzetten van een platform voor maatschappelijk betrokken ondernemen en tot versterking van de vrijwilligerscentrale.

De ondersteuning van vrijwilligers is aan de orde in de nota Vrijwilligerswerk 2000-2011. Speerpunten betreffen het Maatschappelijk betrokken ondernemen en het versterken van de Vrijwilligerscentrale.

Mantelzorgondersteuning

Plein2 biedt mantelzorgondersteuning aan en is actief in het bredere netwerk van mantelzorgondersteuning. We hebben echter geconstateerd dat het netwerk versnipperd is en dat het ontbreekt aan een integraal en afgestemd aanbod. Om hierin te voorzien is per februari 2009 een kwartiermaker mantelzorg aan de slag die de situatie rond mantelzorgers in kaart brengt.

De versterking van mantelzorg ondersteuning is aan de orde in het Wmo-beleid.

5.4 Welzijn en woonservicegebieden

Thema 4 Meedoen makkelijker maken

Doelstelling: Inwoners kunnen zoveel mogelijk blijven wonen in hun eigen wijk of dorp, ook als zorg nodig is.

Welzijn en woonservicegebieden

Het beleid om in Woerden te komen tot woonservicegebieden is geborgd in het uitvoeringsprogramma bij het bestuursakkoord Wel Thuis! In het lokale netwerk Wonen, welzijn en zorg is geconstateerd dat dit beleid stagneert. Een van de knelpunten is de beoogde wijkfunctie voor de wmo-doelgroep van de wijksteunpunten in Schilderskwartier, Molenvliet en Harmelen en Kamerik. Het volstaat niet dat welzijn vanuit de steunpunten aanbieder is van diensten. Er moet ook gewerkt worden aan een netwerk rond de steunpunten: andere aanbieders in de wijk moeten bij het steunpunt betrokken worden evenals de in de wijk wonende doelgroep. Professioneel welzijn moet hiertoe de mogelijkheid krijgen en de verantwoordelijkheid krijgen voor het realiseren van de wijkfunctie. Welzijn wordt centrale speler in de uitrol van de woonservicezones. De regie blijft uiteraard bij de gemeente liggen.

Professioneel welzijn wordt centrale speler in de verdere ontwikkeling van woonservicegebieden in alle wijken van Woerden en onder regie van de gemeente

verantwoordelijk voor het realiseren van de wijkfunctie van de steunpunten in Schilderskwartier, Molenvliet, Harmelen en Kamerik.

In het genoemde uitvoeringsprogramma zijn de criteria voor welzijn vastgelegd voor er daadwerkelijk gesproken kan worden van een woonservicegebied. Het is op dit moment onduidelijk in hoeverre het pakket welzijnsdiensten in de woonservicegebieden Harmelen, Molenvliet en Schilderskwartier op orde zijn. In de betrokken projectgroepen wordt op dit moment gewerkt aan een evaluatie. De welzijnsorganisatie wordt vervolgens in staat gesteld het pakket welzijnsdiensten in de woonservicezones op peil te brengen.

In de woonservicegebieden wordt het pakket welzijnsdiensten op peil gebracht conform de criteria in het Uitvoeringsprogramma Wel Thuis!

Wmo en de stelselwijziging AWBZ

De AWBZ stelselwijziging is nog niet uitgekristalliseerd. Niet alleen is met de komst van de Wmo een aantal AWBZ -subsidieregelingen hierin ondergebracht, ook is onlangs het beleid veranderd met betrekking tot de indicatiestelling voor cliënten met psychosociale problematiek. Het is mogelijk dat een beperkt aantal inwoners van Woerden hierdoor terug gaat vallen op voorzieningen van de gemeente. Mogelijk worden in de toekomst nog meer voorzieningen overgeheveld naar de gemeenten, bijvoorbeeld het aanbod van MEE (zorg voor mensen met een beperking). In algemene zin zijn de gevolgen van de stelselwijziging van de AWBZ voor de gemeente nog niet uitgekristalliseerd. Wel heeft het college besloten dat in principe oplossing in het collectieve aanbod gevonden moet worden.

Het huidige Wmo beleidskader biedt voldoende inhoudelijke en financiële mogelijkheden om de gevolgen van de stelselwijziging op te vangen.

Participatiefonds

Per 1 januari is het participatiefonds voor gemeenten in werking getreden. Hierin worden alle middelen die de gemeente ontvangt voor participatie gebundeld zodat het beleid reïntegratie (werkdeel Wwb), volwasseneducatie en inburgering beter op elkaar afgestemd kan worden. Voor de inzet van de ontschotte middelen moet nog integraal beleid ontwikkeld worden. De huidige inzet van Plein2 bij reïntegratietrajecten en bij kinderopvang voor inburgeraars moet tegen die achtergrond beoordeeld worden.

De inzet van professioneel welzijn bij reïntegratie- en inburgeringtrajecten wordt beoordeeld in het kader van nog te ontwikkelen integraal participatiebeleid.

5.5 Welzijn, voorkomen en verzorgen

Thema 5 Welzijn & Voorkomen en verzorgen

Doelstelling: Er is een vangnet voor specifieke groepen inwoners van Woerden die in

aanmerking komen voor maatschappelijke opvang, verslavingszorg en/of bemoeizorg.

Vanuit het Wmo-beleid wordt ingezet op uitbreiding van het vangnet en verbetering van de informatievoorziening voor psychiatrische patiënten, dak- en thuislozen en slachtoffers van huiselijk geweld. Bij specifieke ondersteuningsvragen blijkt (samen) werken aan kleine resultaten succesvol. In de afstemming van professionele en vrijwillige inzet is een kwaliteitsslag nodig. De welzijnspartijen hebben hierin een belangrijke rol.

Professioneel welzijn heeft een rol bij de kwetsbare inwoners.

Hoofdstuk 6 Organisatie en inzet van middelen

In hoofdstuk 5 hebben we richting gegeven aan welzijn in Woerden. In dit hoofdstuk is de daartoe benodigde inzet van middelen aan de orde.

6.1 Aanbesteden

In hoofdstuk 2 hebben we gezien dat de gemeente op dit moment aanzienlijke bedragen subsidie verleent, met name aan Plein2. In feite gaat het hier om diensten of voorzieningen die de gemeente inzet in het kader van de Wmo om de inwoners van Woerden te ondersteunen. Gemeenten zijn tegenwoordig niet meer vrij om zelf te kiezen of deze diensten en voorzieningen 'ingekocht' worden op basis van subsidie, een overeenkomst of aanbesteding. Alleen onder bijzonder voorwaarden mag nog worden gesubsidieerd of worden 'inbesteed', anders geldt: aanbesteden²⁶.

Subsidiëren en inbesteden

Inbesteden is het geven van opdrachten aan eigen afdelingen. Hieronder vallen de Gemeenschappelijk regelingen zoals de GGD en de sociale werkplaats. Subsidie verlenen mag niet als;

1. er andere organisaties zijn die de gewenste diensten kunnen leveren (er is dan een markt);
2. de oorspronkelijke behoefte aan de dienstverlening vanuit de gemeente komt;
3. de gesubsidieerde instelling commerciële diensten verricht.

We kunnen hieruit concluderen dat het welzijnswerk vanaf 2010 in principe aanbesteed moet worden. Immers:

- (ad.1) De geleverde diensten kunnen in vrijwel alle gevallen ook door andere organisaties geleverd worden. Niet alleen begeven steeds meer zorginstellingen zich met een welzijnsaanbod op de markt, ook beginnen welzijnsinstellingen zelf met een concurrerend aanbod.
- (ad.2) Bovendien is de systematiek van subsidiering gericht op het mogelijk maken van door de *aanvrager* gewenste activiteiten. Feitelijk is de situatie in Woerden natuurlijk omgedraaid en gebruikt de gemeente op oneigenlijke manier het subsidie-instrument om gewenste interventies 'in te kopen'.
- (ad.3) Het laatste criterium is niet van toepassing op de situatie in Woerden.

Welzijnsactiviteiten moeten in principe aanbesteed worden.
--

6.2 Professioneel welzijn in Woerden

²⁶ Zie Aanbesteden in het sociale domein? Jan Telgen en Nadja Jungmann, Sociaalbestek 12/2007.

Thema Samenleven

De in 2009 op dit thema ingezette middelen worden op wijkniveau ingezet. Het gaat concreet om de Plein2 contracten 'Volwassenenwerk' en 'Beroepskracht Snel en Polanen'. In verband met de voorgenomen versterking van de vrijwilligerscentrale, het maatschappelijk betrokken ondernemen en het beleid woonservicegebieden worden middelen hiernaar overgeheveld. Voor het thema Samenleven wordt daarom met ingang van 2010 jaarlijks € 68.000 ingezet, via wijkgericht werken, in principe door aanbesteding.

Thema Opgroeien en opvoeden

Er wordt gekozen voor het versterken van het ambulant jongerenwerk. Het accommodatiegebonden werk wordt in Woerden in principe geconcentreerd in Babylon. De inzet van middelen voor het jongerenwerk in Zegveld, Kamerik en Harmelen blijft hetzelfde. Zowel het ambulante- als het accommodatiegebonden jongerenwerk wordt aanbesteed aan één aanbieder.

Buurtsport wordt in het kader van de regeling Combinatiefuncties ingezet.

De speel-0-theek en de inzet van welzijn in de Brede school worden op de huidige wijze voortgezet, dat wil zeggen gesubsidieerd.

Thema Inzet voor elkaar

De gemeenteraad heeft er eerder voor gekozen een deel van de welzijnsbudgetten in te zetten voor het versterken van de vrijwilligerscentrale en voor het maatschappelijk betrokken ondernemen. Hiervoor wordt respectievelijk € 50.000 en € 30.000 gereserveerd. De vrijwilligerscentrale wordt aanbesteed. De ondersteuning van mantelzorgers blijft onder het subsidieregime vallen.

Thema Meedoen makkelijk maken

Er worden meer middelen ingezet op welzijn in de woonservicegebieden. Hiermee kan de wijkfunctie gerealiseerd worden en het pakket welzijnsdiensten op niveau gebracht worden. De Plusbus en het project Seniorenvoorlichters wordt voortgezet. De middelen worden middels subsidierelatie ingezet.

Het volgende overzicht biedt zicht op de inzet van middelen per thema:

2010 - 2013 Professioneel welzijn: subsidie (s) of aanbesteden (a)				
thema Samenleven wijken en dorpen	2009			2010-2013
	welzijnsbudget	Wmo budget	Overig	
- Volwassenenwerk	€ 181.217			(s) € 68.326 (inzetten in wijk en dorp) beëindigen
- Beroepskracht Snel & Polanen	36.823			
	218.040			
totaal				€ 68.326

2010 - 2013 Professioneel welzijn: subsidie (s) of aanbesteden (a)				
thema Jeugd	2009			2010-2013
	welzijnsbudget	Wmo budget	Overig	
- Babylon jongerencentrum	€ 41.413			(a) € 55.000 (accommodatiegebonden jeugdwerk)
- Ambulant & accommodatiegebonden werk	163.196			(a) 125.000 (alleen ambulant)
- Jongerenwerk Harmelen			42.462	(€ 42.462 voortzetten)
- Jongerenwerk Kamerik & Zegveld			15.694	(€ 15.694 voortzetten)
- Buurtsport	101.447			(s) 101.447 (binnen kader combinatiefuncties)
- Speel-o-theek	2.451			(s) 3.000
- Preventie overgewicht (project Lekkerbek)			18.138 ²⁷	
- For U (meidenproject)			10.000 ²⁸	
- Project alcohol- en drugspreventie			9.670 ²⁹	
- Brede school	10.791			(s) 10.791
	319.298		37.808	
totaal				€ 295.238

²⁷ project t/m 2010 ihkv BOS-impuls overgewicht

²⁸ project t/m 2011 ihkv jeugdbeleid € 10.000 is voor 3 jr.

²⁹ project t/m 2010 ihkv verslavingsbeleid

2010 - 2013 Professioneel welzijn: subsidie (s) of aanbesteden (a)				
thema Inzet voor elkaar	2009			2010-2013
	welzijnsbudget	Wmo budget	Overig	
- Vrijwilligerscentrale			€ 32.200	(a) € 50.000 (budget conform raadsbesluit dd ..)
- Maatschappelijk betrokken ondernemen				(s) 30.000 (idem)
- Ondersteuning mantelzorgers		€ 25.666		(voortzetten met Wmo budget)
		25.666	32.200	
totaal				€ 80.000

2010 - 2013 Professioneel welzijn: subsidie (s) of aanbesteden (a)				
thema Meedoen makkelijk maken	2009			2010-2013
	welzijnsbudget	Wmo budget	Overig	
SWO activiteiten:	€ 415.282			(s) € 375.000
- Informatie en advies				
- Advies en begeleiding / regieondersteuning				
- Recreatie en educatie				
- Diensten				
- Vrijwilligers				
Plusbus			€ 3.500 ³³	(s) 3.500 (voortzetten met budget welzijn)
Seniorenvoorlichters			€ 12.500 ³⁴	(s) 12.500 (idem)
Woonservicegebieden: steunpunten				
- Plint		€ 21.074 ³⁰		(s) 35.000 (idem)
- Harmelen		€ 2.092 ³¹		(s) 10.000 (idem)
- Cope				(s) 25.000
- Molenvliet				(s) 10.000
Regie-ondersteuning		€ 13.125 ³²		(s) 15.000 (idem)
	415.282	36.291	16.000	
totaal				€ 486.000

³⁰ Structureel vast subsidiebedrag t/m 2010, daarna opgenomen in reguliere begroting: SWO diensten € 7500 / huur €13.574 = € 21.074 Wmo budget

³¹ Structureel vast subsidiebedrag t/m 2010, daarna opgenomen in reguliere begroting.

³² Incidentele subsidie in 2009 uit Wmo budget.

³³ Structureel vast subsidiebedrag van 2008 t/m 2010

³⁴ Structureel vast subsidiebedrag van 2008 t/m 2010

Beschikbaar budget voor welzijn volgens begroting Gemeente Woerden:

		2009
Breedtesportimpuls	6.530.01.01	56.513
Activiteiten migrantenwerk	6.621.02.01	9.126
Beroepsmatige ondersteuning migrantenwerk	6.621.02.01	51.360
Migrantenvrouwenwerk	6.621.02.01	2.480
Migrantenwerk	6.621.02.01	7.336
Taallessen aan huis	6.621.02.01	6.981
SKW algemeen	6.630.01.01	263.207
Buurtactiviteiten Schilderskwartier	6.630.01.01	14.617
Buurtwerk Centrum West	6.630.01.01	6.314
VIAC	6.630.01.01	2.787
Beroepsmatige ondersteuning Wackem	6.630.02.01	23.283
Ambulant jongerenwerk Molenvliet	6.630.02.01	34.037
Extra middelen Schilderskwartier	6.630.02.01	15.619
Jongerenwerk Snel en Polanen	6.630.03.09	12.125
Speel 0 thee	6.650.01.01	1.874
Werkbudget minderhedenbeleid	6.621.02.01	3.263
Budget SKW 2009		510.922
Budget SWO 2009		418.642

Welzijn totaal 2009

€ 929.564

Benodigd volgens bovenstaand overzicht per 2010

€ 929.564

Bijlage 1 Welzijn Gemeente Woerden 2009

1 Welzijn gesubsidieerd

Plein2 2009 (SKW) contracten & subsidie		
Wmo prestatieveld	Activiteiten	2009
2 Jeugd	<ul style="list-style-type: none"> • Babylon jongerencentrum • Ambulant • Accommodatiegebonden werk • Buurtsport • Speel-o-theek • Preventie overgewicht (project Lekkerbek) • For U (meidenproject € 10.000 voor 3 jr) • Project alcohol- en drugspreventie • BOS impuls per 2009 vervallen 	<ul style="list-style-type: none"> • 41.413 • 163.196 • 101.447 • 2.451 • 18.138³⁵ • 9.670
2. Jeugd	• brede school: 2 activiteiten	• 10.791
1. Samenleven	• volwassenenwerk	• 181.217
1. Samenleven	• beroepskracht Snel en Polanen	• 36.823
1. Samenleven	• Per 2008 via wijkplatforms. SLK 1 ^e half jaar 2009 voortgezet	• 11.321
4. Inzet voor elkaar	• Vrijwilligerscentrale	• 32.200
6. Inzet voor elkaar	• Afrekening per traject (max 35.000)	
Totaal	€ 618.667	€ 608.667

Plein 2 2009 (SWO) contracten & subsidie		
Wmo thema	activiteiten	2009
1/3/4/5/6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informatie en advies 2. Advies en begeleiding / regieondersteuning 3. Recreatie en educatie 4. Diensten 5. Vrijwilligers 	€ 415.282 ³⁶
4. Inzet voor elkaar	1. Ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers (wmo budget)	€ 25.666
5. meedoen makkelijker maken	6. Plusbus	€ 3.500 ³⁷
3. meedoen makkelijker maken	7. Seniorenvoorlichters	€ 12.500 ³⁸
1/3/4/5/6	<ol style="list-style-type: none"> 8. Woonservicegebieden: steunpunten <ul style="list-style-type: none"> • Plint (wmo budget) • Harmelen 	€ 21.074 ³⁹ € 2.092 ⁴⁰

³⁵ project t/m 2010 beschikking U 4206 2 april 2007

³⁶ Voorlopig van 3,2% indexering aan de hand van VNG jaarbrief systematiek

³⁷ Structureel vast subsidiebedrag van 2008 t/m 2010

³⁸ Structureel vast subsidiebedrag van 2008 t/m 2010

3. meedoen makkelijker maken	9. regie-ondersteuning (wmo budget: incidenteel 2009)	€ 13.125
Totaal		€ 493.239

Jeugd-punt 2009 (Harmelen) contracten & subsidie		
Wmo thema	Activiteiten	2009
2. Jeugd	<ul style="list-style-type: none"> • Ambulant jongerenwerk • Realiseren ontmoetingsplek • Weerbaarheid meiden • Ondersteuning Impossible • Preventie en voorlichting 	€ 39.662
	<ul style="list-style-type: none"> • Outreachende voorlichting 	€ 2.800
Totaal		€ 42.462

St.JJMh 2009 (Kamerik & Zegveld) contracten & subsidie		
Wmo thema	Activiteiten	2009
2. Jeugd	<ul style="list-style-type: none"> • Ambulant jongerenwerk 	€ 15.694
Totaal		€ 15.694

2 Overige welzijnsgerelateerde beleidsterreinen gesubsidieerd

Brede Schoolbeleid 2009		
Wmo thema	activiteiten	2009
2. Jeugd	<ul style="list-style-type: none"> • coördinator • naschoolse activiteiten • naschoolse activiteiten cultuur • stimuleringsbudget 	€ 40.000 20.000 15.000 20.000
	Naschoolse activiteiten Plein2 € 10.791	
Totaal		€ 95.000

Peuterspeelzaalwerk en voorschoolse educatie 2009		
Wmo thema	Activiteiten	2009
2. Jeugd	<ul style="list-style-type: none"> • Peuterspeelzalen door KMN Kind&Co (8 psz?) • Peuterspeelzaal De Poppenkast • Peuterspeelzaal De Meerpaal 	€ 614.742 20.823
	<ul style="list-style-type: none"> • Vroeg- en voorschoolse educatie 	€ 154.125
Totaal		€ 789.690

Wijkgericht werken 2009		
Wmo thema	activiteiten	2009
1. Samenleven in wijken en dorpen	<ul style="list-style-type: none"> • wijkbudgetten • activiteitenbudget 	€ 90.593 94.128 62.000

³⁹ Structureel vast subsidiebedrag t/m 2010, daarna opgenomen in reguliere begroting: SWO diensten € 7.500 / uur €13.574 = € 21.074 Wmo budget

⁴⁰ Structureel vast subsidiebedrag t/m 2010, daarna opgenomen in reguliere begroting.

	• projectenbudget (o.a. project Buurtbemiddeling)	
Totaal		€ 246.721

Subsidies welzijn & Wmo-beleid 2009		
Wmo thema	Activiteiten	2009
	Algemeen Maatschappelijk Werk Weidesticht	€ 533.050
	Rechtswinkel Woerden	2.496
	Opvang Daklozen	3.474
	Klubhoeve Gouda	7.034
	St. De Paraplu	1.393
	Handje Helpen	45.727
	Maatjesproject Altrecht	
	Inloophuis Centrum	4.700
	Nederlandse patiëntenvereniging	2.000
	Collectieve preventie GGZ (Indigo)	24.968
Totaal		

Wijkaccommodaties		
Wmo thema	activiteiten	2009
	Wijkcentrum Snel en Polanen	€ 167.873
	Wijkcentrum Molenvliet (subsidie Sinar Maluku)	48.282
	Wijkcentrum Schilderhonk	onbekend
	De Kade	onbekend
	MFA De Scholenburch (kapitaallasten)	1.243
	MFA De Milandhof	-
2. Jeugd	Babylon	onbekend
	Dezibel exploitatiebijdrage € 48.978	onbekend
	Club-O-Four	onbekend
	Jeugdhof Harmelen	onbekend
Totaal		

3 Welzijn niet gesubsidieerd

Woerden heeft vele organisaties en particuliere initiatieven die bijdragen aan het 'welzijn' van de inwoners. Wij noemen hier:

- Zorgorganisaties als Zuwe en Vierstroomzorging, De Rijnhoven.
- Kerken, diaconaal werk: ondersteuning, ontmoeting, caritas, begeleiding, enz..
- Woningbouwverenigingen: acties om leefbaarheid te bevorderen, bijvoorbeeld de speelgoedgarage van SWW in Schilderskwartier, wijkhuismeesters, Klussendienst ism De Sluis.
- Stichting Zonnebloem (bezoek aan zieken & gehandicapten).
- Sportverenigingen.
- Ouderenorganisaties (ANBO, Gilde Woerden, Sociëteiten, enzovoorts).
- Patiënten en belangenverenigingen.
- Wijk en dorpsplatforms.
- Enzovoorts.